

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

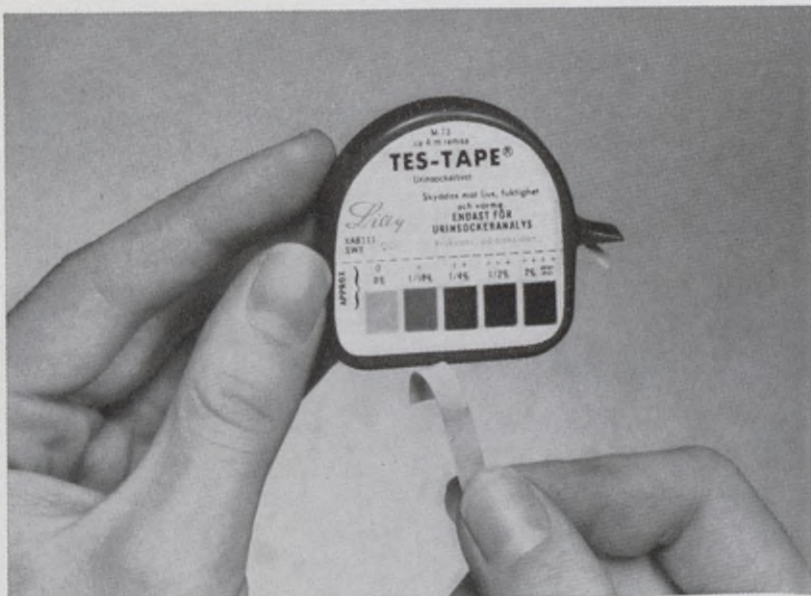
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift • Nummer **5** 1963 • Pris 1: 25

*Snabb, bekväm,
noggrann urinsocker-test med*

TES-TAPE®

Är Ni trött på att räkna droppar?

Den moderna metoden med reagenspapper för bestämning av urinsockerhalten eliminerar tvånget att mäta urinmängden och behovet av reagenslösningar.

Med TES-TAPE behövs ingen uppvärmning och ingen speciell utrustning.

Riv/Fukta/Jämför—Det är allt!

Förpackningar: Kasset—100 cm testremsa

Kasset—400 cm testremsa

Tes-Tape® (analyspapper för urinsockerbestämning, Lilly)

Generaldistributör för Sverige
APOTEKSVARUCENTRALEN VITRUM,
STOCKHOLM 12

228232

Eli Lilly and Company • Indianapolis 6, Indiana, U. S. A.

Ansvarig utgivare:
Riksdagsledamoten Nancy Eriksson

Redaktör:
Socionom Åke Roos

Redaktion och expedition:
Majorsgatan 10
Stockholm Ö
Telefon 61 39 49
Postgiro 50 07 75

Annonsavdelning:
Manhemsvägen 7
Sollentuna
Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:
Gunnar Engleson
Nancy Eriksson
Gunnel Rathsman
Folke Thynell

Medicinska medarbetare:
Docent, med. dr Gunnar Engleson
Kyrkogatan 17, Lund
Med. dr Alb. Grönberg
Styrmansgatan 2, Vänersborg

Prenumerationspris:
7: — kr. pr år
Utkommer i månaderna
februari, april, juni, augusti,
oktober och december

Tryck:
Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:
Majorsgatan 10
Telefon 61 39 49
Stockholm Ö
Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:
Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, Stockholm Va
Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:
Byråchef Arne Lokén
Storbergsgatan 11, Hägersten
Telefon Schlm 46 58 26

Bilaga medföljer

DIABETES

Organ för Svenska Diabetesförbundet
Nummer 5, okt. 1963, årgång 13

Innehåll:

Kvacksalveri och sockersjuka, av Nancy Eriksson	3
Langerhanska öarnas struktur och ämnesomsättning, av Sven Brolin	4
Från en resa till Östtyskland, av Gunnel Rathsman	7
Några intryck från ungdoms- lägret i England, av Marie- Louise Anstensén	14
Vår ombudsman har ordet . . .	19
Demonstration från Meda av clinitest	20
Förbundsnytt	23
Många nyupptäckta diabetiker i Kristianstads län	23
Hälsokontroll i Jönköpings län	23
Från våra föreningar	25

HJÄLPER NI ER LÄKARE?

Dålig kontroll av sockersjuka anses nu allmänt kunna leda till allvarliga komplikationer.

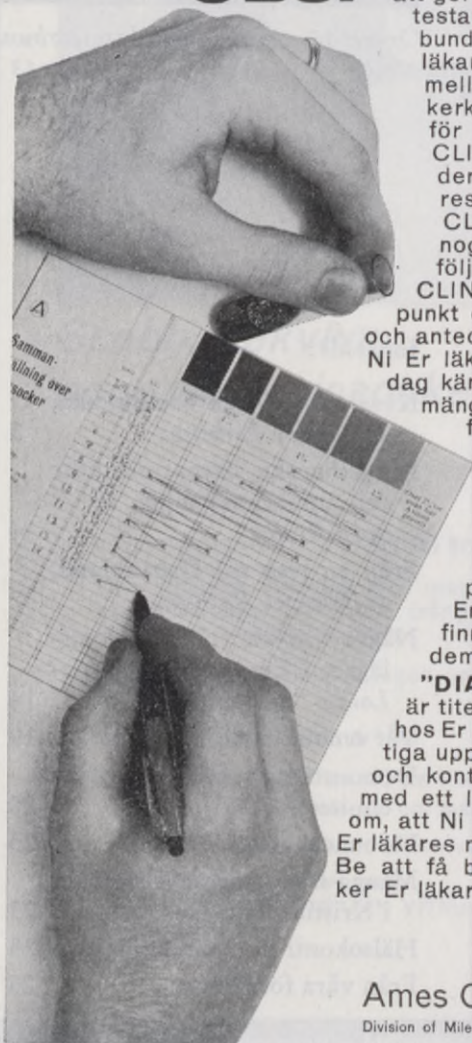
En av de svårigheter Er läkare har med kontrollen av Er sockersjuka är att han inte vet vad som händer med Er mellan konsultationerna. Det bästa Ni kan göra för att hjälpa Er läkare är att varje dag vid samma tid eller enligt läkarens instruktioner kontrollera sockermängden i urinen samt att **skriva ned resultatet!**

OBS. Skriv ned resultatet - det är mycket viktigt

att göra denna anteckning varje gång Ni testar! Översikten över dessa regelbundna tester är den bästa bild Er läkare kan få av Ert hälsotillstånd mellan läkarbesöken. Men dessa sockerkontroller måste vara tillförlitliga för att verkligen vara effektiva! CLINITEST är därför den rätta metoden, ty Ni **kan** lita på CLINITEST-resultaten och de **är** lätta att avläsa. CLINITEST ger **alltid** utslag. Följ noggrant instruktionerna som medföljer varje förpackning. Testa med CLINITEST varje dag vid samma tidpunkt eller efter läkarens instruktioner och anteckna resultatet. På så sätt hjälper Ni Er läkare att hjälpa Er. Om Ni någon dag känner Er ur form eller om sockermängden plötsligt ökar är det en värdefull säkerhetsåtgärd att också kontrollera »syran« i urinen samtidigt som Ni gör sockerkontroll. Till detta skall Ni använda ACETEST som är lika enkel som CLINITEST. - Om ACETEST-resultatet är »starkt positivt« bör Ni genast underrätta Er läkare! ACETEST och CLINITEST finns att köpa på apotek - skaffa dem idag!

"DIABETESKONTROLL"

är titeln på en broschyr, som Ni kan få hos Er läkare. Den innehåller många nyttiga upplysningar om diabetesbehandling och kontroll. Broschyren är även försedd med ett litet identitetskort, som upplyser om, att Ni är diabetiker och anger Ert och Er läkares namn, adress och telefonnummer. Be att få broschyren nästa gång Ni besöker Er läkare!

Ames Company

Division of Miles Laboratories Ltd

Agent för Sverige:

Aktiebolaget **MEDA** Göteborg

Stora Badhusgatan 20,
Göteborg C. Tel. 17 68 40

Kvacksalveri och sockersjuka

Diabetessjukdomen har stor publicitet. Detta beror dels på att så många människor har sjukdomen, dels på att förbundet i all blygsamhet försökt att lägga fram för offentligheten spörsmål för diabetiker. Naturligtvis är man tacksam för att det skrivs. Men ibland blir man också rädd för det som skrivs. En hittills obotlig sjukdom som diabetes måste ju locka många skojare att försöka slå mynt av undermediciner och kurer. Även vetenskapliga sanningar kan bli så överbetonade, att de blir osanna; ett tag dränktes allt förnuft i majsolja. Nu har det gått över. Det sista skojet med sockersjuka människor är Maranata. Redan har den sekten drivit åtminstone en diabetiker i döden. Trots detta fortsätter hetsen mot diabetikerna från nattliga extastiska möten. Man påstår, att om det finns gudstro stark nog, skall den sockersjuka kunna leva och bli frisk utan insulin. Man kräver inte samma bevis på tro av de friska människorna. De blir godkända, även om de har en bukspottkörtel, som levererar insulin till dem. Det är mer än cyniskt att skylla sockersjukan på bristande gudstro.

När tidningarna berättar om unga människor, som överger sina insulininjektioner och blir friska av tron, så faller det ett stort ansvar på dem, som skriver. Alla tidningar måste ju dock veta, att om patienterna framhårdar i att avstå från insulin, så följer döden. Och ändå låter man rubrikerna och undret vara stora, medan läkarna får minimalt utrymme för att tala om hur det verkligen förhåller sig. Mig förefaller det, som om sensationslystnaden har fått gå före omtanken om de sjuka. Kanske andra ser det på annat sätt och menar, att man via pressen blir upplyst om missförhållanden, som annars skulle få pågå opåttalt och att detta är nyttigt.

I Norge har sekten också särskilt inriktat sig på diabetikerna för att förmå dem att avstå från insulinet. Man frågar sig, hur länge sånt skall få fortgå. Sockersjuka har ju dock varit en sjukdom, som sedan gammalt varit förbjuden för homeopater och andra icke läkare att behandla. Och naturläkare m. fl. har sällan förgripit sig så svårt på de sjuka, att de avlidit. Maranata-pastorer-
(Forts. på sid. 23)

Ett internationellt symposium över Langerhanska öarnas struktur och ämnesomsättning har hållits i Uppsala och Stockholm den 28 augusti – den 1 september. Ett 80-tal diabetesspecialister från olika delar av världen deltog och 45 föredrag hölls. President för symposiet var prosektorn, med. dr Sven Brolin, Uppsala, som också svarar för denna redogörelse.

Av prosektor Sven Brolin

Langerhanska öarnas struktur och ämnesomsättning

Olika grenar av diabetesforskningen omfatta skilda problem. Om man i dagens läge söker efter en för hela verksamhetsområdet gemensam tendens finner man främst, att ett förbättrat teoretiskt forskningsunderlag eftersträvas. Det är också tydligt, att intresset för de Langerhanska öarna har ökats på sista tiden, fastän det kan diskuteras, i vilken utsträckning sockersjuka primärt orsakas av en rubbning av deras funktion. Detta intresse har manifesterat sig i ett symposium över de Langerhanska öarnas struktur och ämnesomsättning. Symposiet, som hölls i Uppsala och Stockholm från den 28 augusti till den 1 september, var internationellt och ledande forskningscentra från skilda delar av världen voro representerade med icke mindre än 45 föredrag av vil-

ka 10 hölls av deltagare från USA och Kanada.

Redan under förberedelsearbetet visade det sig, att intresset bland diabetesforskarna var mycket stort, och de statliga anslag som erhållits skulle ha varit otillräckliga för den omfattning symposiet slutligen fick. De ekonomiska och organisatoriska problemen löstes genom frikostigt bistånd från läkemedelsindustrier och svenska försäkringsbolag. Till finansieringen bidrog även Uppsala sockersjukeförening.

Anledningen till diabetesforskarnas stora intresse för symposiet var ett ackumulerat behov av att erhålla mer exakt information om de Langerhanska öarna. Det är nämligen förenat med stora svårigheter att utföra kvantitativa undersökningar, därför att det

Langerhanska organet hos alla högre arter består av miljontals små öar som ligga utspridda i bukspottkörteln. Det har icke ens varit möjligt att tillfredsställande beräkna öarnas antal och deras sammanlagda volym förrän under de senaste åren, ett arbete som främst utförts av svenska forskare. De exakta kunskaper som härunder förvärvats blevo utgångspunkten för närmare studier av öarnas uppbyggnad av olika cellslag. Man har länge känt till två cellformer. Den ena, A-cellerna, ansågs producera den blodsockerstegrande substansen glucagon och den andra, B-cellerna, har visats bilda insulin. Uppsala-gruppens cellstudier ha klargjort, att A-cellerna i själva verket bestå av två cellslag, av vilka en typ som benämnes A2-celler producera glucagon, medan funktionen hos den andra, A1-cellerna, alltjämt är okänd.

Även italienska forskare ha hunnit långt i sina studier av öarnas celler. Med tanke på en rationell inriktning av det fortsatta forskningsarbetet var det med stor tillfredsställelse man kunde konstatera, att diskussionerna under symposiet utmynnade i enighet, då det gällde öarnas cellbestånd hos högre arter. Däremot kvarstodo meningsskiljaktigheter om cellformernas klassificering hos vissa fiskar.

*

Det avsnitt av symposiet som behandlade öarnas struktur, dvs. huvudsakligen cellproblemen, erhöll en värdefull utbyggnad genom de elektronmikroskopiska

undersökningar, som på sista tiden utförts.

Inom diabetesforskningen finnes ett stort behov av att erhålla provbitar från det Langerhanska organet för direkta kvantitativa analyser. I princip kan man försöka få fram större mängder material eller använda ultrakänsliga analysmetoder. Båda dessa vägar ha nu prövats. De största materialmängderna får man från vissa benfiskar, hos vilka det insulinproducerande organet icke är utspritt i bukspottkörteln utan ligger samlat och tillgängligt för fripreparering. Sådana prov ha visat sig vara värdefulla för kemiska studier av insulinbildningen. Hos högre arter ha lovande försök gjorts att anrika öorganet i transplantat.

Från en forskargrupp i Boston som specialiserat sig på insulinstudier meddelades, att man lyckats få fram en mus-stam där många individer utbilda stora insulinproducerande tumörer från öorganet. En ny mikroskopisk preparationsmetod som gör det möjligt att få fram isolerade och levande öar presenterades från Uppsala. Denna metod har utvecklats under arbete med en amerikansk mus-stam, inom vilken en del individer ha relativt stora öar.

*

Då det gäller ultrakänsliga analysmetoder har ett pionjärabete utförts av hjärnforskare i St. Louis, och deras metoder ha med framgång applicerats på de Langerhanska öarna. Artikelförf. har

samarbetat med forskarna i St. Louis och erhöll vid hemresan som gåva en mikrovåg. För att ge en uppfattning om de dimensioner man arbetar med kan nämnas, att med denna våg kan man väga delar av öarna som äro så små att det skulle behövas en miljon sådana bitar för att de sammanlagt skulle väga lika mycket som en vattendroppe. De undersökningar som utförts med mikrometoderna från St. Louis tyder på att de Langerhanska öarnas enzymbestånd är avpassat för en snabb omsättning av glykos, som icke blott utgör en energikälla utan också stimulerar B-cellernas insulinsekretion.

Öarnas enzymsystem behandlades i ett flertal föredrag och bl. a. kan nämnas, att man nu kan göra kvantitativa jämförelser mellan isolerade prov, som antingen innehålla A- eller B-celler. Resultatet av sådana jämförelser redovisades av mig och av en forskare från USA.

*

Inverkan på öarna av olika faktorer såsom hormoner och sulfonylureapreparat behandlades vid en session. En uppmärksam nyhet presenterades av en forskargrupp från Texas, som visat att ketonkroppar utöva en kraftig stimulering av B-cellerna. Resultatet har betydelse icke blott för diabetes utan även för den normala fysiologien, eftersom ketonkroppar uppkomma under svält.

Symposiet avslutades med ett par föredrag över de Langerhanska öarna hos människan. Forskare från biokemiska institutionen i

Cambridge, vilka specialiserat sig på känsliga insulinbestämningsmetoder, framlade sina resultat från undersökningar över B-cellfunktionen vid diabetes. Insulinproduktionen kan i början av sjukdomen vara normal och ej sällan förhöjd men i det långa loppet sjunker B-cellernas prestationsförmåga.

*

Det är uppenbart att symposiet bidragit till vetenskapliga framsteg genom presentation av nya resultat, genom framstående forskares bidrag till diskussionerna och genom den stimulering till internationell samverkan som erhöles. Ehuru symposiet i huvudsak behandlade teoretiska problem var intresset stort hos de kliniskt verk samma läkare som deltog. Som utvecklingen i USA redan visat, bekräftades ytterligare, att en väl utbyggd teoretisk diabetesforskning måste komplettera den kliniska. För att de framsteg som ligga inom möjligheternas gräns skola kunna göras, får detta krav ej eftersättas. Fortsatt samverkan med utveckling av diabetesforskningens olika grenar är en förhoppning som det nu avslutade diabetessymposiet ger anledning till.

Annonsera i

DIABETES!

Av Gunnel Rathsmann

Från en resa till Östtyskland

**En liten titt
bakom
järnridån**

Gunnel Rathsmann, sedan lång tid tillbaka blind på grund av diabetes, har gjort en resa till Östtyskland, och här redogör hon för sina reseupplevelser.

Jag var i somras bjuden till en familj i Östtyskland, gamla goda vänner till mig.

Resan dit företog jag helt på egen hand och tack vare SJ-personalens stora hjälpsamhet på såväl tåg som färja klaffade allt utmärkt. I Sassnitz hjälpte mig konduktören till det östtyska tåget. Det var mycket få resande med detta tåg, och i samma kupé som jag reste en tysk prästfamilj, far och mor och en 10-årig son. Vi kom snart i samspråk, och den pigge och livlige pojken berättade för mig vad stationerna hette, som vi passerade, samt allting annat som vi såg från fönstret. Han blev mycket förtjust när jag bjöd på en apelsin, någon sådan hade han inte ätit på länge. När han sedan fick en svensk enkrona med kungens porträtt, var min lycka gjord hos honom.

I Rostock mötte mig min vän och återseendets glädje var stor — vi hade ju inte träffats på åtskilliga år. Efter en halvtimmes resa var vi i Güstrow, och på perrongen stod resten av familjen och väntade, barnen i stor spänning på tanten från Sverige.

Någon taxi fanns inte att få, utan min väska langades upp på en cykel och så bar det iväg hemåt över kullerstengator med smala trottoarer. Güstrow är en stad på omkring 40.000 invånare. Spåravnar finns inte och endast några få busslinjer. En av dem gick till sjukhuset och en annan till kyrkogården, förmodligen de platser man ansåg nödvändigast att kunna komma till; för övrigt fick man klara sig bäst man kunde.

Hur människor, som av någon anledning inte kan gå någon längre sträcka, klarar sig, förstår jag inte.

Vid hemkomsten gick vi husesyn. De hade en bostad på 4 rum och kök, badrum och balkong. I köket fanns ingen som helst inredning, endast en gasspis och en slasktratt med kallvatten. Inga skåp eller något skafferi. Hyran var emellertid billig, med beräknat bränsle omkring 140 kr. per månad. Man berättade att man nu även i Güstrow börjat bygga moderna bostäder.

Ekonomi

Det finns just inga privata firmor längre, de flesta är förstataligade. Min vän var anställd som disponent i en grossistfirma för bageri- och konditorivaror. Hans fru arbetade halvdags i samma firma som bokförelerska. Hans lön var 800 mark i månaden och fruns omkring hälften. Ur östtysk synpunkt hade de ganska bra inkomster.

Det bodde endast några få familjer i huset, mest äldre. Någon portvakt fanns inte, och hyresgästerna fick själva göra småreparationer. Trottoaren utanför huset måste man själv se till; om det händelsevis blev lite ogräs mellan stenarna var polisen påpasslig och kom upp och anmärkte.

Güstrow, som ligger mitt i Mecklenburg, har en stor genomfarts trafik av lastbilar. Några privatbilar finns knappast, ingen av mina vänners bekanta hade någon.

Man cyklade mycket och ungdomen åkte moped och scooter. Jag för min del tyckte det var skönt att kunna gå ut utan att ideligen ha dundrande bilar inpå mig.

Lönerna är som sagt låga, men så är ju också levnadskostnaderna därefter. Man skall helst reda sig med vad som produceras inom landet — i den mån det finns några importvaror är dessa mycket dyra.

Besvärligt för husmödrarna

Husmor kan aldrig planera hushållet i förväg, man vet aldrig vad som finns att tillgå den ena eller andra dagen. En dag finns det kanske blomkål i alla affärer och då rusar man dit och köper det. Sen kanske det dröjer 14 dagar innan det finns igen. En annan dag kunde man kanske få tag i några tomater. Detta naturligtvis under den tid, då den egna skörden av trädgårdsprodukter inte var färdig. Från Jugoslavien och Bulgarien fick man ju en del importvaror. Smör och ägg var ransonerade; av de senare fick man 6 st. per person och månad. Mjölk fanns det sparsamt med och gräddde inte alls. Av ost endast en eller två sorter att välja på, om det över huvud taget fanns någon alls att få. Alla familjer, som hade möjlighet därtill, hade en egen liten täppa, där de utnyttjade varje tumsbredd av marken för att odla bär och grönsaker till husbehov.

Svårt vara diabetiker

Jag besökte alla affärer som fanns, där man kunde tänka sig att de

Gunnel
Rathsman

skulle föra speciella diabeteslivsmedel. Det fanns över huvud taget ingenting utom i en hälsokostbod, där man verkligen hade några chokladkakor. Sockerfria rån eller kex, fruktinläggningar eller marmelad fanns inte heller. Man påstod att det senare skulle man få in, när den nya skörden kom. Det betvivlar jag dock, ty man betraktade nog sådant som lyx.

En bekant till mina vänner hade en son, som var diabetiker. Genom honom fick jag en liten inblick i hur diabetikerna har det i Östtyskland. Dieten var i stort sett samma som vår, en begränsad kolhydrat- och fettkonsumtion. Beträffande fettet var det väl inte så

svårt, det fanns ju så litet att få, men att begränsa kolhydratförbrukningen måste vara besvärligare, då födan mest utgjordes av bröd och potatis.

Insulinet måste bytas

Tidigare hade den här unge mannen använt insulin, som kom från Västtyskland, och då hade han tagit 2 doser om dagen. Senare fick han inte insulin därifrån utan måste lägga in sig på sjukhus för omställning till östtyskt insulin, med följd att han nu måste ta insulin inte mindre än 4 gånger om dagen.

I övrigt tycktes man vid sköt-

seln av diabetiker gå efter ungefär samma principer som vi gör i Sverige.

Fin sjukhusvård

Samma dag som jag skulle resa till Tyskland hade jag råkat köra in en sticka under långfingernageln. Jag trodde jag hade fått bort den, men dagen efter jag kommit fram, började det ömma och värka i fingret, så jag fick lov att gå till sjukhuset.

Det finns två stora sjukhus i Güstrow, det ena för ryssar och det andra för tyskar. Jag tyckte det skulle ha varit spännande att besöka det ryska, men det gick inte för sig, utan vi gick till det som var avsett för tyskarna. Jag blev mycket väl mottagen, behövde bara vänta en kort stund, innan jag blev insläppt. Läkaren konstaterade att en sticka satt inkörd under hela nageln ända upp under nagelbandet. Han var så enastående förekommande och vänlig och undrade över, varför jag var på besök i Güstrow. Det var tydligen en ovanlig händelse, att någon från Sverige besökte hans stad. Han tillkallade t. o. m. chefen för sjukhuset för att titta på min obetydliga skada, och även han var mycket förekommande och gav sig tid att säga några vänliga ord och ge mig en eloge för mina kunskaper i tyska.

När nageln var borttagen, språkade vi en stund, medan syster gjorde omläggningen. Läkaren sade till mig, att om jag skulle få ytterligare värk och det skulle se infekterat ut, skulle jag genast

komma tillbaka. Det var en ytterst charmfull och trevlig herre.

Läkarbehandlingen var gratis, liksom allt som skrivits ut på receptet: värktabletter, sprit att tvätta med och en salva. Då jag tackade doktorn för hans vänlighet och förundrade mig över att det ingenting kostade, svarade han med en vänlig handtryckning, att det var helt naturligt, att de skulle behandla en gäst från Sverige på bästa sätt och att jag skulle få samma förmåner som östtyskarna själva hade.

Nöjeslivet

Det fanns inte mycket av nöjen i Güstrow. Visserligen var det dans lördag och söndag på några ställen, men att t. ex. gå ut och sätta sig på någon utomhusservering och dricka en kopp kaffe eller äta en glass gick inte. Det fanns helt enkelt inte en enda utomhusservering. Vi var visserligen en kväll på en dansrestaurang. En vän till mina bekanta var pianist och för att få lite extrainkomster, spelade han på restaurang lördags- och söndagskvällar.

Ungdomen dansade flitigt och stämningen var hög. Musiken spelade inte »hot» eller amerikanska jazzbitar, vilket var förbjudet, utan mest gamla välkända schlager från förr i tiden, men moderniserade och uppjazzade, i mitt tycke mycket trevliga.

Klockan 12 slutade musiken för ett ögonblick och man ropade ut i högtalaren, att ungdomar under 16 år skulle gå hem, sedan fortsatte dansen ännu en timmes tid.

Vi hade blivit lite hungriga under kvällens lopp och ville ha några smörgåsar eller en varm korbv att äta, men det fanns absolut ingenting att få, inte så mycket som en bulle eller en skorpa. Det enda som serverades var dryck-jom, så vi beställde var sin kopp kaffe. När jag tog en klunk av mitt kaffe, fick jag hela munnen full med grovmalda bönor, och man skrattade förfärligt åt mig vid min förvånade och snopna min. Man hade endast hållt en sked kaffe i koppen och däröver lite varmt vatten. Ni förstår nog hur det smakade! Varför man laggar kaffe så på en restaurang kan jag inte förstå, och på min förvånade fråga ryckte man endast på

axlarna och sade att så är det i Östtyskland.

Det religiösa livet

Någon religionsundervisning förekommer inte i skolorna, men barnen går och läser. Detta är naturligtvis frivilligt, men de flesta gör det, berättade man. Konfirmationsundervisningen sträcker sig över två år.

Mina vänner deltog i församlingens kyrkoliv, och mannen spelade valthorn i musikkåren. En gång varje sommar gör församlingen en utflykt. I år var denna förlagd till en bondgård en halv mil utanför staden. Det var en stor händelse och vi hyrde i för-

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd HELINOS injektionspistol för smärtfri injektion!

- det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.
- kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.
- steriliserbar utan isärtagning.
- vid förslitning behöver endast glascylindern utbytas.
- tätslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen
- enklare att sköta än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion

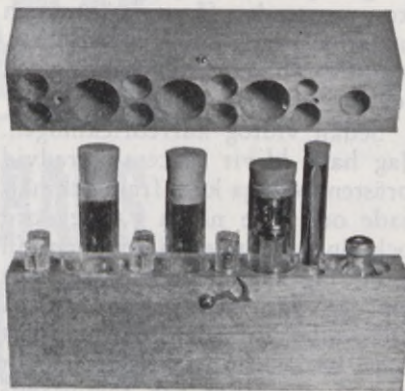
Godkänd av Sv. Diabetesförbundet

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer, Sockersjukas Föreningar eller direkt från

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN.

Tel. Varekil 702 24

INJEKTIONSETUI

Av trä. Storlek 36×125×200 mm. Med glaströr för 1- eller 2-ml spruta, pincett, sprit och kompresser samt 6 sprutspetsar och plats för två insulinampuller. Praktiskt för nattduksbordet, portföljen eller damväskan. Mot postförskott kr. 16:50.

VALDEMAR NILSSON

V R Å - Tel. 29

väg en taxi, som fraktade gamla farmor, mig och några småbarn dit. För övrigt cyklade man. Det var nog en syn att se blåsorkestern med sina stora instrument komma cyklande i en lång rad.

Platsen där gudstjänsten hölls var underbart vacker. Gården hade en parkliknande trädgård med många fina träd, som doftade underbart. Balsampoppel, akacior och andra blommor och buskar spred en ljuvlig doft. Vädret var också strålande och man hade dukat långbord ute i parken. Så satte blåsorkestern i gång och man sjöng psalmer. Prästen höll en kort predikan och så avslutades den delen med ytterligare spel och sång. Det var verkligen en underbar stämning, fåglarna sjöng, gäss och ankor snattrade, fåren bråkade och ungarna sprang omkring och lekte. Ystert sprang ungarna omkring och lekte.

Sedan vidtog kaffedrickningen. Jag hade blivit placerad bredvid prästen. Många kom fram och hälsade och sade några vänliga ord och önskade mig välkommen till dem. Jag kände mig faktiskt som om jag var med på en fest på 1800-talet, en sådan som man läst om i böcker från sekelskiftet. Allt var så gemytligt och förtjusande och jag förstår att alla njöt av den vänliga och rofyllda atmosfären i en tid som annars är uppfylld av oro, bekymmer och ångslan.

Vi gjorde också flera andra utflykter till närliggande städer, bl.a. till en stad som heter Krakow. Där fanns en mycket välplanerad badplats vid en av småsjöarna, och vi

gjorde även en sight-seeingtur med båt till ett naturreservat. Badet hade restauranger, men en dag i veckan hade man stängt och eftersom vi råkade komma just en sådan dag, så fanns det ingenting att få äta. Som väl var hade vi tagit några smörgåsar med oss och dem åt vi tillsammans med en flaska vichyvatten. Kaffet var alldeles för osmakligt att kosta pengar på.

Några allmänna intryck

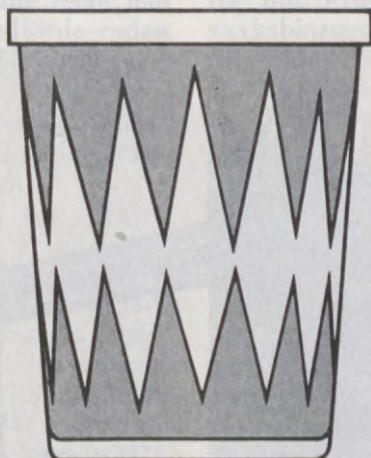
Man kan ju inte få någon djupare inblick i livet i Östtyskland under några korta veckor, men jag måste säga, att jag var glad att få återvända till vårt land, med välstånd och möjlighet att kunna leva ett friare liv, resa vart man vill, läsa vad man vill o. s. v.

Man svälter ju inte alls i Östtyskland, men det är besvärligt och trist att jämt behöva tänka på vad man kan köpa eller inte köpa. Det måste vara deprimerande att år ut och år in leva under ett visst tvång, att t. ex. inte kunna resa och hälsa på släkt och vänner i Väst. De glädjemen som finns tar man vara på.

Otaliga var de historier och anekdoter som cirkulerade om regimen och förhållandena. Som de själva sa, man måste försöka se med humor på tillvaron, då går allting lättare.

Det är nyttigt att komma ut och se hur andra har det, och jag återvände hem besluten att försöka att inte gnälla och klaga, när något går mig emot utan att i stället se med glädje på tillvaron.

NYTT!

BJÄLLRANS magra

messmör — utan socker. En uppskattad nyhet för alla diabetiker är nya **Bjällrans magra**. Ett messmör utan tillsats av grädde och socker, sötat med cyclamin (helt utan bismak). **Bjällrans magra** är extra nyttigt för alla känsliga magar — och, vilken läcker smak och härligt len konsistens! Pröva nya **Bjällrans magra** — ett nytt messmör, som Ni köper i färgglatt, tåligt plastglas.

ÅM ÅNGERMANLANDS MEJERIFÖRENING

En av deltagarna i det internationella ungdomslägret för diabetiker i England, Marie-Louise Anstensen, berättar här om sina intryck från englandsresan. I förra numret av Diabetes skildrades de svenska lägerdeltagarnas avresa från Bromma flygplats.

Av Marie-Louise Anstensen

Tower Bridge

Några intryck från ungdomslägret i England

Det var måndagen den 29 juli och vädret var strålande, då planet lyfte från Bromma flygplats, där vänner och anhöriga vinkade farväl. Vi var tio ungdomar som alla kände en spänd förväntan och för många av oss var detta den första flygresan. På Bulltofta blev det sedan omkring en timmes väntan, innan vi startade resan mot England. Planet medförde endast elva passagerare, så vi hade god plats.

Under färden serverades lunch som avnjöts med den underbaraste utsikt över Nordsjön.

Omkring kl. 2 em. var vi framme i Gatwick, där vi möttes av herr och fru Allen, som var våra ledare i London och som hade största ansvaret för oss vid lägret. Efter en timmes bilfärd anlände vi till Palingswick House i Hammersmith, London, där vi blev inkvarterade med allt vårt bagage. Detta stora hus som ägdes av herr och fru Otterburn, två mycket snälla och hjälpsamma människor, var annars ett hem för unga diabetiker, som bodde runtom i London eller dess förstäder och som mot betalning fick bo här och samtidigt få sin diabetes omskött.

Efter kvällsmaten kl. halv 7 tog herr Allen oss med ut och visade oss en del av London. Bland annat såg vi Piccadilly Circus, Trafalgar Square och Buckingham Palace, och efter att ha promenerat ytterligare någon timme och då även passerat Hyde Park kändes det skönt att få sätta sig på tunnelbanan och åka hem igen.

Solen strålade emot oss även näs-

ta morgon och efter frukost kl. 8.15, som naturligtvis bestod av bacon and egg, fick vi gå ut och se oss omkring på egen hand. De flesta av oss gick i affärer men redan kl. 11 skulle vi vara tillbaka till mellanmål, och därefter stannade vi inne, då vi hade en ansträngande eftermiddag framför oss. Efter lunch besökte vi vaxkabinettet och Towern, promenerade förbi 10 Downing Street, där premiärministern bor, såg Big Ben och hörde litet av en gudstjänst i Westminster Abbey. Därefter promenerade vi till Saint James Park, där vi i gröngräset åt våra medhavda sandwiches. Kvällen tillbringades på teatern, där man gav en föreställning av »Oliver Twist.»

Följande dag gjorde vi en långtur med båt på Themsen från Hammersmith Bridge till Hampton Court Bridge, en färd på 2½ timme.

Där besökte några av oss slotet, där Henrik VIII har bott, medan de övriga föredrog att bese staden. Efter en timme var det dock tid att börja hemfärden, som fick ett ganska spännande slut. Det var nämligen ebb, och plötsligt fastnade båten på en bank och kunde inte komma loss. Ingen tycktes komma för att ta oss därifrån och vi diabetiker måste hem, då många av oss hade kvällsspruta, som redan nu var mycket försenad. Slutligen kom en man i en liten smutsig roddbåt, och där fick några i taget hoppa ner och bli förda i land. Sista biten fick vi dock vada, då den lilla båten inte kunde nå stranden, och sedan blev

det bilskjuts i väldig fart hem till sprutor och dukade bord.

På torsdagen reste vi med buss till lägret men gjorde först några timmars uppehåll i Cambridge, där vi såg universitetet.

Vi var bland de första som kom fram till lägret, där en mängd tält var resta. Vi tre flickor från Sverige fick dela ett, och det var vi givetvis glada för. Pojkarna hade sina i andra delen av lägret och i mitten av området hade man rest ett jättetält, där vi åt gemensamt. Där inne fanns många småbord, vart och ett avsett för 7 personer, och varje bord bildade en sektion och hade en ledare. En del av de svenska deltagarna blev sektionsledare, eftersom vi var bland de äldre.

Otrevligt arbete

Sektionen hade att vissa bestämda dagar utföra ett arbete, t. ex. potatis- och morotsskalning åt hela lägret, en samling på omkring 80 personer, eller att diska efter staben då den ätit färdigt eller rengöra deras stora grytor. Till det värsta hörde dock att tömma toaletterna, (ett slags runda tunnor med handtag) i en stor grop alldeles utanför det tält där vi tvättade oss. En vidrig syssla som vi ålades att utföra men som väl knappast kan höra ihop med en rekreativ vistelse i ett främmande land. I det tält där vi skulle tvätta oss fanns stora bord där vi vid ett skulle ta vårt insulin, vid ett annat göra clintest, vid ett tredje och fjärde tvätta oss i runda plastbaljor. Kallt vatten fanns till vårt

förfogande i två stora tunnor och ville man ha varmt vatten fick man gå och hämta utanför stora tältet, där man värmdde vatten för disk.

Inte långt från lägret låg en skola med tillhörande badbassäng och där fick vi bada två gånger om dagen, om vi så önskade. Vi längtade dock efter ett varmt bad eller att åtminstone få tvätta oss grundligt rena, vilket man gott kan behöva då man campar i fjorton dagar.

Kl. 8.30 serverades frukost varje dag och före måltiden skulle man ha gjort morgontoiletten, tagit insulin och gjort dagens enda clintestprov. Frukosten bestod mestadels av cornflakes och mjölk, sandwich, bacon och ägg samt te. Därefter fick man vid varje bord sköta om disken själv, och vi brukade dela upp oss i par och turas om. När man sedan hade utfört de plikter som sektionen eventuellt hade den dagen var man i stort sett fri att göra vad man ville. Man kunde spela tennis eller cricket, bada i bassängen eller — om någon ledare skjutsade oss med bussen till ett vattendrag någon kilometer utanför lägret — paddla med kanot.

Så var det mellanmål kl. 11.00 och lunch kl. 1.00, och därefter var man åter fri till tedags kl. 4.00. Vid sextiden skulle kvällsinsulinet tas och sedan blev det kvällsmat kl. 6.30.

Allsång

Ibland ordnades allsång om kvällarna eller sing-song som engels-

männen kallade det, och om det var vackert väder tändes ett lägerbål, som vi samlades omkring. Man ordnade också med tävlingar och knöt t. ex. ihop benen på flera par som sedan skulle spela fotboll.

Kl. 9.30 var det kvällsmål bestående av kex, ost och något varmt att dricka, och sedan brukade vi sitta tillsammans och prata en stund innan det var dags att gå till sängs. Och så somnade man så småningom under en hög av filtar — och kände sig nästan djupfryst, då man vaknade morgonen därpå.

Två gånger var vi på gudstjänst i Culfords kyrka, och några gånger hölls även andakt i lägret. Flera gånger anordnade man bussutflykter för oss, och första gången gick färden till Felixtown, som låg alldeles invid havet. Där besökte vi ett stort nöjesfält, och samma kväll var vi på teater i staden Ipswich och såg »Salad Days».

En annan gång besökte vi Bury St. Edmunds, en liten pittoresk stad, till vars sjukhus vi hade inbjudits. Där serverades vi en härlig middag, och efter allsång och underhållning fick vi se en film om staden och dess historia. Den tredje resan gick till Yarmouth, en stor turiststad vid kusten, där vi hade tre timmars frihet att se oss omkring. Efter gemensam middag på restaurang besökte vi ett stort showprogram med Harry Worth, och fastän vi inte förstod allt som sades blev denna kväll ändå något att minnas.

En av de svenska flickorna fi-

rade födelsedag på lägret och uppvaktades då av de engelska deltagarna med ett vackert armband och en stor tårta. Samma dag fyllde en av ledarna jämna år och på kvällen hölls ett litet party, som säkerligen uppskattades av alla närvarande.

Inga språksvårigheter

På lägret fanns ingen läkare men en sjuksyster, som vi fick vända oss till om något speciellt inträffade. Det var även noggrann tillsyn vad beträffar injektion och clinitestprov och vid varje måltid fanns en tavla uppsatt där kohydratmängden i varje rätt angavs.

Man kan inte påstå, att språket lade några hinder i vägen för nya bekantskaper, ty vi fick många vänner, och trots att ledarna inte kunde ett ord svenska, klarade vi oss bra. Ofta kom gäster till lägret, särskilt på söndagarna, då många av de engelska ungdomarnas föräldrar kom på besök.

Vi var tillsammans 60 deltagare på lägret, majoriteten engelsmän, tio från Sverige, en fransman och tre personer från Tyskland, av vilka dock två arbetade i köket. Aldern varierade mellan 13—18 år, men några undantag hade gjorts för sådana som varit med tidigare år.

Så slutade då lägret onsdagen den 14 aug. och på kvällen avtäckades ledarna och en del priser delades ut för goda idrottsprestationer.

Dagen därpå avreste de flesta, men vi svenskar var kvar ännu en

natt och eftersom vissa röjningsarbeten återstod, fick vi hjälpa till med sådant.

På fredagen lämnade även vi Culford och med buss styrdes färden åter mot London, där vi hade rum beställda på Grosvenor Hotel. Två dagar hade vi nu fritt till vårt förfogande, och vi kunde gå och komma när vi så ville.

London by night

Efter att ha badat och ätit åkte en del av oss till ett sjukhus för att hälsa på en engelsk kamrat, som intagits där för att få sin diabetes stabiliserad. Vi hade alla tänkt fara men tappade bort varandra i folkvimlet och kanske var det tur i oturen. Patienter på det sjukhuset fick nämligen inte ha mer än två besökare, vilket vi inte visste om, så en sjuksyster körde helt enkelt ut oss. Litet senare promenerade vi omkring i staden och såg något av London »by night».

Sista dagen gick mycket fort och efter att några på kvällen gjort ett biobesök var det dags att hämta bagaget på hotellet och med tåg åka ut till Gatwick. Planet gick först kl. 2.00 natten till söndagen, och vid sjutiden hade vi Stockholm under oss. Det kändes skönt att komma hem igen och i lugn och ro tänka över allt man hade upplevt.

Resan har gett oss många minnen att med tacksamhet tänka tillbaka på, och jag tror, att ingen av oss kommer någonsin att glömma Culfordlägret sommaren 1963.

Kalorifria

SOCKATIN- TABLETTEN

— och SOCKATIN STRÖ för fil-
mjölk, bak, matlagning —

dubbelt så söt

dubbelt så dryg som

någon annan cyklamat

tablett, därför

billigast i pris

100 st 1:75, 1000 st 13:50, 2000 st 24:-
SOCKATIN STRÖ per burk 3:-

FERTIN, Malmö

TOOMINGS

*goda osötade matbröd
från eget bageri*

RÄGGRÖD: bondlimpa, estnisk sur-
limpa, tyska limpor.

VITGRÖD: polsk limpa, grahams-
limpa, brödschen.

Levereras över hela landet i väl-
sorterade affärer.

Butik i Hötorgshallen, Stockholm

Fråga efter

TOOMINGS

osockerade matbröd!

Ordertelefon Sthlm 79 15 60 — 61

Av Birger Pehrson

Vår ombudsman har ordet

Ombudsman Birger Pehrson

Efter att nu ha varit i förbundets tjänst i snart ett år vill jag till alla våra lokalföreningar framföra ett tack för Ert vänliga och förtroendefulla tillmötesgående i vårt gemensamma arbete. Givetvis blir det en del stagnation i arbetet, när det är fråga om personskifte på ombudsmannaplatsen men för min del hoppas jag att det inte skall ha varit alltför betungande för föreningarnas arbete.

För att nu se framåt så hoppas jag på ett fortsatt förtroendefullt samarbete med förbundsstyrelsen och föreningarna runt om i landet.

Som väl alla känner till har Svenska Diabetesförbundet nu utgivit ett brevmärke, vars försäljning vi hoppas mycket av. Tyvärr har ju ett par goda inkomst-

källor bortfallit, nämligen pappersinsamlingen och varulotterierna, varför vi nu sätter vår lit till märkesförsäljningen, som vi hoppas skall kunna kompensera inkomstbortfallet från de båda nämnda objekten.

Stor medlemsökning

Många av läsarna av detta nummer av DIABETES kanske ej fick nr 1 för i år. Detta beklagar jag livligt men det beror på det glädjande förhållandet att medlemsantalet stigit så pass kraftigt att det blev en liten miss i upplagan av nr 1. Glädjande nog fortsätter medlemsökningen i samma takt. På det området finns dock fortfarande mycket arbete kvar, då vi

Demonstration från Meda av clinitest

Även i höst sänder AB Meda i Göteborg ut sina konsulenter fru Ulla Törner och hr Ted Wulff för att hålla informerande föredrag om clinitest vid diabetesföreningarnas sammankomster. De visar då

också filmen »Urinanalyser för diabetiker».

De lokalföreningar som är intresserade bör snarast möjligt kontakta Meda. Använd gärna nedanstående kupong.

Aktiebolaget Meda, Stora Badhusgatan 20, Göteborg C

Vi är intresserade av att vid en föreningssammankomst under hösten höra ett föredrag om hur man med hjälp av Clinitest kan kontrollera sin urin samt att se filmen »Urinanalyser för diabetiker».

Vårt sammanträde skall avhållas den

Förening

Adress

endast har ca 5 procent av landets diabetiker som medlemmar i förbundet.

En annan aktuell uppgift för förbundet är dels att söka förmå landstingen att på sjukhusen införa den utexperimenterade djupfrysta dietkosten, dels i samband därmed söka intressera detaljhandeln för att ta upp denna kost i sitt sortiment.

Årets lägerverksamhet för diabetesungdom har varit av större omfattning än vanligt. Våra ungdomsläger i Dalarna har besökts av ett 60-tal ungdomar, som i

sommar fått vistas där i 3-veckorsperioder mot förutvarande 2 veckor. Under vintersportlovet hade vi dessutom ett 20-tal ungdomar som bl. a. fick tillfälle att öva sina färdigheter på skidor. Denna lägerverksamhet har visat sig vara av synnerligen stort värde för deltagarna, och vi hoppas kunna fortsätta i än större omfattning under kommande år. I sommar har vi vidare haft glädjen att kunna sända 10 ungdomar till ett internationellt läger i England. Mera härom i en särskild reserapport i detta nummer.

Stöd arbetet för de sockersjuka

Stöd Svenska Diabetesförbundets arbete för de sockersjuka genom att köpa förbundets brevmärke.

Vid beställning användes lämpligen nedanstående beställningssedel. Den skall insändas till:

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET
MAJORSGATAN 10
STOCKHOLM Ö

Diabetesförbundets brevmärke

Undertecknad beställer härmed att sändas mot postförskott:

..... st. kartor (om 20 st. märken) à 20: — kr.

..... st. märken à 1: — kr.

Porto tillkommer.

Namn:

Adress:

Postadress:

Läs Diabetes

Prenumerera på Diabetes

Rekommendera Diabetes

HÖGEFFEKTIVT
mot solbränna och myggbett

**Sår salva med Cernitin
för Familjen Piggelin!!!**

Det mångsidiga pollenextraktet Cernitin, som väckt en sådan uppmärksamhet över hela världen, är en viktig beståndsdel i Cernelle Sår salva som rekommenderas för hudsprickor, lindriga hemorrojder, insektsstyggn, klåda, smärre sår och brännskador. Den innehåller ett läkande extrakt, som på ett biologiskt riktigt sätt framställts av äkta Cernelle-Pollen. Ha alltid en tub hemma, då har ni ett högeffektivt medel för alla de småkrämpor och obehag, som kan förbittra tillvaron för oss alla.

**CERNITIN
sår salva**

- stor hjälp för små krämpor

 GENERALAGENT
AB ANJO
HÅLSINGBORG

OSÖTAD
vinägeraromatisk

Senapen just för Er!

LIVSMEDEL
för
DIABETIKER

Osockrad Lingonsylt, Osockrad blåbärssylt, Osockrade safter av: Svart Vinbär, Blåbär, Lingon, Nypon, Citron, Äppelmust, Marmelad passande diabetiker. Sockerfritt bröd, Tyskt diabeticbröd. Glutenbröd. Osockrad kex. Skorpor av glutenmjöl, Glutenmjöl. Sojabönor och sojabönsmjöl. Sojabönan är rik på äggvita som är fullvärdig, kolhydratfattig. Bryggerijäst, Vetegroddar, skummjörkspulver, Bönskalsthé, Blåbärsblad m. m.

REFORM - BODEN
Drottninggatan 97 - Tel. 32 25 26
(vid Observatorielunden 200 mtr från Odenplan) Stockholm

Förbundsnytt

Gåvor till forskningen

Genom testamente av fru Marta Möllander, Malmö, har Svenska Diabetesförbundets forskningsfond erhållit ca 21.000 kr. Inklusive detta belopp har fonden under tiden 25 juni — 6 september genom olika gåvor erhållit sammanlagt 23.726 kr.

Förbundet vill framföra ett varmt tack till alla givare.

Sockersjuka brev- vänner efterlyses

13-åriga Kerstin Forss, Skrågatan 13 B, Karlskoga, som är diabetiker, söker brevvänner bland pojkar och flickor, som har samma åkomma.

Många nyupptäckta diabetiker i Kristianstads län

I den pågående hälsoundersökningen i Kristianstads län har hittills ca 56.000 personer blivit undersökta. Bland dessa har man upptäckt 348 nya fall med socker i urinen. Ungefär 13 procent av dem som kallats till undersökning har vägrat att delta. Undersökningen fortsätter.

Hälsokontroll i Jönköpings län

I mitten av augusti startade den allmänna hälsokontrollen i Jönköpings län. Kontrollen omfattar skärmbildning samt socker- och äggviteprov.

Lokalförening bildad i Arboga

En lokalförening för diabetiker har bildats i Arboga. Det skedde vid en sammankomst i Arboga Folkets hus den 21 september.

KVACKSALVERI...

Forts. från sid. 3

nas framfart är ett hån mot kristen tro, en parodi på medkänsla med sjuka människor och en kvalificerad form av kvacksalveri. Hur länge skall den tolereras i ett rättssamhälle?

Vuxna människor må göra med sina sjukdomar och sina extasbehov vad de vill, men när de utnyttjar barn och ungdomar och deras sjukdomar för att skapa spänning kring sina möten, då måste man reagera med avsky. Vi väntar på ingripande mot kvacksalveriet.

Waiely Eriksson

LANDETS STÖRSTA SORTIMENT AV
naturella och därför *hälsosamma*

SAFTER

- **Osockrade råsafter** av svarta vinbär, lingon, rönnbär, nypon m. m.
- **Muster och nektar**, goda och stärkande fest- och bordsdrycker av vinbär, körsbär och äpplen.

Tillverkade enbart på färska bär och frukter utan tillsats av konserveringsmedel eller kemiska smak och färgämnen.

Diabetikermarmelad

apelsin, aprikos, björnbär, grapefrukt, hallon, jordgubbar, körsbär, nypon och plommon.

SÄLJES I HÄLSOKOSTAFFARER
ÖVER HELA LANDET

HÄLSOSAFTER - LIDINGÖ

E

tt betydande försöksarbete vid Novo's forskningslaboratorier i förening med en omfattande klinisk prövning vid Hvidøre Hospital har givit till resultat de tre värdefulla insulinpreparaten

Insulin Novo Semilente

Insulin Novo Lente

Insulin Novo Ultralente

Ombud: FERROSAN

**NOVO
INDUSTRI A/S**

FRÅN VÅRA FÖRENINGAR

KARLSKOGA

Diabetesföreningen i Karlskoga har haft årsmöte. Föreningen har 87 medlemmar och redovisar i årsberättelsen en livlig aktivitet. En av höjdpunkterna i det gångna årets arbete var inköpet av Villa Sommarro i Finnebäck, som ersätter det gamla sommarhemmet vid Lonnen. Det sistnämnda skall enligt årsmötesbeslut säljas.

Som stöd till sommarhemsköpet har föreningen av fackliga avdelningen fått 3.500 kr, och 1.000 lotter i diabetikernas Rikslotteri har sålts av medlemmarna.

Föreningen anslår till diabetesforskningen 500 kr och till Karl-Erik Bergströms minnesfond 100 kr. Pengar ur denna fond används till stipendier åt någon yrkesskolelev med diabetes.

KRISTINEHAMN

Diabetesföreningens årsmöte hölls sista söndagen i mars månad. Styrelsens och revisorernas berättelser upplästes och ansvarsfrihet beviljades styrelsen för gångna arbetsåret. Ur styrelsens berättelse kan nämnas att föreningen har medlemmar från olika platser i Värmland, där förbundet inte är representerat med egna föreningar. Vi har medlemmar i Karlstad, Torsby, Sunne, Filipstad, Hagfors och från Mariestad, Västergötland.

Styrelse för det kommande arbetsåret blev: Curt Larsson, ordf., Eva Persson, kassör, Gunnar E. Carlsson, sekr. samt Sven Steiner, Rutger Olsson, Gunnar Karlsson och Anna Törnvall, nyvald. Revisorer: Sven Persson och Greta Larsson. »Kontaktman» för föreningen och tidningen Diabetes är Carin Carlsson, som ger upplysning i frågor som rör föreningen och dess arbete.

Det bestämdes att föreningen skulle ordna en vårträff med ett omväxlande nöjesprogram. Medlemsavgiften bestämdes till 10 kr per år och i den avgiften ingår

AB FRUKTCENTRALEN PERCY F. LUCK HAB

Stor sortering av diabetesartiklar, bl. a. *Konfektyrer, Fruktkonserver, Sylt, Saft, Marmelad, Kex och Glace.*

Finnes speciellt i följande butiker:

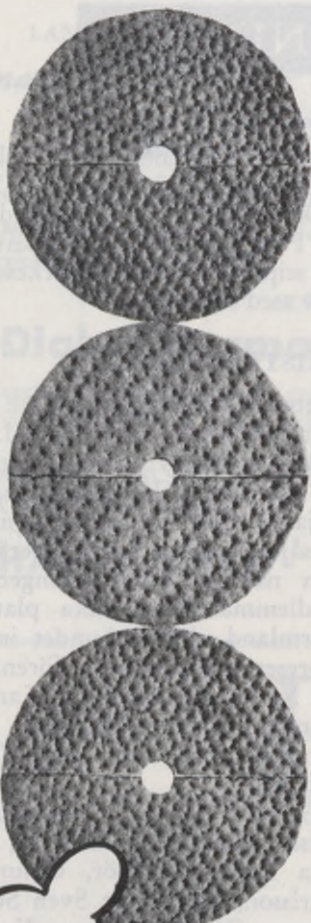
FRUKTCENTRALEN

Karlavägen 46 Birger Jarlsgat. 21
Vasagatan 8 Fridhemsplan 18
Vällingby Centrum Farsta Centrum
Jakobsberg Centrum

PERCY F. LUCK

Götgatan 83 Högdalen (Spårv.hus.)

Huvudkontor: Upplandsgat. 81
Telefon: växel 22 55 20

Pröva hur rena naturprodukter i osötat fullkorns- bröd påverkar Er hälsa!

pååls Grovkaka — 100 % fullkorns-
produkt — bakas av rågmjöl, gra-
ham och färsk bryggerijäst. Osötad.

pååls Skärgårdskaka — 100 % full-
kornsprodukt — bakas av rågmjöl,
graham, färsk bryggerijäst och sur-
deg. Osaltad. Osötad.

pååls Grahamskaka är till 100 % en
fullkornsprodukt. Den bakas av **ny-
malen säd** — viktigt om ett bröd
ska få den rätta, fylliga aromen.
Osötad.

Andra osötade brödsorter :

Danskt rågbröd — sammalen råg

Norskt bröd — vetemjöl och rägsikt

Bondelev — vetemjöl, rågmjöl och graham-
mjöl

Grahamstekaka — med russin

Pain-riche — vetemjöl

Barkis — vetemjöl, med vallmofrö

Franskbröd — vetemjöl

Slätfranska — vetemjöl

Rundstycke — vetemjöl, med vallmofrö

**Frasskorpor och Grahamsskorpor helt
utan socker** — med vegetabilisk olja

• pååls •

— namnet för hälsobröd

prenumeration på Diabetes. Te-supé följde under angenäm samvaro och därefter visade stads-trädgårdsmästare Walter Torsrud filmbilder av de vackra blommor som sommartid pryder våra parker. Detta inslag uppskattades livligt. Föreningen tillfördes 10 nya medlemmar.

*

Den beslutade vårträffen gick av stapeln lördagen den 18 maj på Hacklehemsskolans barnbespisningslokal. Ett rikt och omväxlande underhållningsprogram bjöds de närvarande. Hr och fru Sigurd Kvist inledde med en duettsång, varefter 8-åriga Lena Lundgren sjöng till eget ackompanjement på piano. Gluntar sjöngs av hrr Sigurd Kvist och Sven Sundberg, ackompanjerade av fru Ellen Darj.

70-åriga Sven Johansson berättade historier på ett förtjänstfullt och trevligt sätt. Musik och sång samt skämtsamma inslag utfördes av hrr Leif Jonsson, Gollan Andersson och Olle Persson, vilka även svarade för musiken till dansen, som avslutade den trevliga sammankomsten.

Alla var ense om att snart få träffas igen till en lika angenäm träff. Deltagare förutom Kristinehamn var Karlstad, Filipstad och vår syster- och broderförening i Karlskoga.

BLEKINGE

Om självkontroll vid diabetes talade fru Ulla Törner, Hälsingborg, vid föreningens möte söndagen den 15 sept. Fru Törner är an-

bd

- eller håller diet av annan orsak

njut av osockrade SMÖRGÅS-RÅN, som är gott i många sammanhang, t. ex. till kaffet eller teet — härliga, fräsiga RÅN från ÖREBRO KEX. Endast cirka 10 kalorier i varje stort rån. Har Ni prövat ÖREBRO SMÖRGÅS-RÅN med ett tunt lager smör och osockrad marmelad? Underbart gott!

Ren naturprodukt Ger 6 liter saft

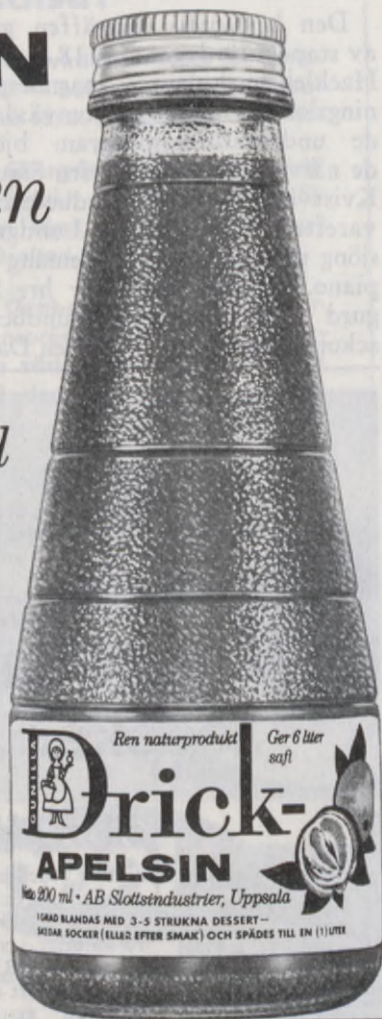
Drink-
APELSIN

*apelsinsaften
just för Er*

VEN-deklarerad
helt sockerfri!

**VEN
VARU
FAKTA**

Råvaror: Apelsiner (150g råsaft per 100g genom utfrysning av vatten konc. saft), konstgjort sötmedel och citronsyra. Konserveringsmedel tillsatt. Volym: ca 2 dl. **Helt sockerfri.**

En bild från Blekingeföreningens möte, fr. v. ordf. Yngve Stranke, konsulent Ulla Törner och hr Gunnar Nilsson

ställd som konsulent vid AB Meda i Göteborg. Intresset från medlemmarnas sida var mycket stort och sammankomsten, som hölls i Olofströms Folkets hus, hade samlat över hundratalet deltagare.

Fru Törner inledde med att tacka för inbjudan. Många läkare hävdar att det finns vissa »paragrafer» som diabetikern måste rätta sig efter. Dessa är rätt diet, rätt insulindos, motion och självtestning. Meningen med självtestningen är att man skall känna sig tryggare, ha samarbete med läkaren, och — när man känner sig ur form — kunna undersöka om det är för mycket socker det beror på.

Tidigare var denna procedur tidsödande och besvärlig. Självtestningen med Clinitest reagerter görs på några minuter. Reagerterna erhålles separat i burk eller i en plastask tillsammans med provrör, standardpipett och kontrollschema.

I detalj demonstrerades sedan hur testen tillgår och antecknas i kontrollschema, vilket sedan uppvisas vid nästkommande läkar kontroll, varigenom läkaren snabbt kan se hur sjukdomstillståndet har varit under mellantiden. Självtesten är viktig för alla, men i all synnerhet för barn.

Fru Törner beskrev och visade

Ett gott

sötningalternativ

Assugrin

– det smakrena sötningssmedlet

- helt utan sockarin
- 100% rent natriumcyklammat
- ett sötningssmedel för högsta anspråk

Assugrin

även hur man med hjälp av Acetest-reagetter enkelt och pålitligt kan undersöka om det förekommer syror i urinen.

Efter detta följde den obligatoriska frågestunden, varvid deltagarna fick sina enskilda problem klargjorda.

Vid de inledande förhandlingarna rapporterades bl. a. att hemställen till landstinget hade gjorts om att den av AB Findus tillverkade djupfrysta diabeteskosten snarast måtte införas å lasaretten i Karlskrona och Karlshamn.

På grund av brist på sökande hade Karlskronalasettet ej lyckats anställa någon fotvårdssköterska, vilket sedan länge varit ett önskemål.

Föreningens v. ordf. B. Åhlund höll anförande om ökad medlemsvärvning, varvid han väjde om

medlemmarnas fulla medverkan.

Vidare förekom musik och kaffeservering vid de av olofströmsborna vackert dukade småborden. Föreningskassan förstärktes genom försäljning av ett lotteri med vinster, skänkta av föreningens sycikel. Nio nya medlemmar blev inskrivna.

DISTRIKTSTRÄFF I VÄSTERÅS

Karlskoga Diabetesförening gjorde den 25 augusti en resa till de mellansvenska diabetesföreningarnas distriktsträff, som i år hölls i Västerås. På förmiddagen anlände bussen med de 51 deltagarna till Västerås. Där mötte ordföranden i Västerås Diabetesförening, Inger Torsell, som hälsade välkommen.

Därefter följde ett besök i det nyuppförda stadshuset. En imponerande byggnad utförd i kolmårdsmarmor med inredning av ädelträ. Särskild uppmärksamhet tilldrog sig bankettsalen, vars väggar är beklädda med venetianska sidentapeter och de ståtliga ljuskronorna i bömisk kristall. Enligt uppgift skall stadshuset i färdigt skick dra en kostnad av 58 miljoner kronor. Efter besöket i stadshuset ställdes färden till hamnen för en båtfärd till ön Elba och den därstädes belägna sommarrestaurangen, där lunch intogs.

Efter lunchen vidtog distriktsstämman, som inleddes med ett föredrag av kurator Kerstin Svärting, Stockholm, som speciellt uppehöll sig vid de sociala aspekterna vid diabetes. Hon noterade, att

**Godsaken
som är nyttig
för
tänderna**
*medicinska
tuggummit*

V6

**- hittills
det enda
helt sockerfria**

Uppfriskande, välsmakande,
antiseptiskt, lukteliminering
Endast på apotek.

införandet av den allmänna sjukförsäkringen samt ATP betydligt stärkt diabetikernas ställning. Hon påvisade, hur de statliga och kommunala myndigheternas obenägenhet att anställa diabetiker håller på att mjukas upp. Då det gäller pensionärernas behov av kostbidrag, är det de kommunala myndigheterna, som har avgörandet, varför några generella normer ej kan uppställas. I en del kommuner tillstyrkes bidrag medan andra avslår. Likadant förhåller det sig med äskanden av skatteavdrag för kostfördryring på grund av diabetes.

Alla dessa frågor kommer att än mer aktualiseras, när den stora statliga diabetesutredningen, under ledning av doktor Bo Anders-

son, hamnar på riksdagens bord. Men redan nu finns en hel del reformer genomförda, och det är därför all anledning för den enskilde diabetikern att hålla sig underkunnig om de förordningar, som redan vunnit laga kraft, framhöll till sist kurator Svärting.

Sedan stämman, som bestod av deltagare från föreningarna i Karlskoga, Kristinehamn, Örebro, Flen, Eskilstuna, Hallstahammar, Katrineholm och Västerås till ett antal av 250, avslutats, vidtog ett underhållningsprogram och en stunds dans. Många tog tillfället i akt att ta en promenad runt ön och beundra utsikten, som gav hisnande skönhetsupplevelser med mängder av vita segel över en blånande fjärd.

Cyklamin Sötningsmedel i saft- och syltningstider

Köp det rena kalori- och sackarinfria sötningsmedlet som är 50 gånger sötare än socker.

Marknadens billigaste!

Cyklamin säljes pr vikt — det enda rätta och till marknadens lägsta pris.

Förpackningar:

Ströburk	20 gr kr	1:75	motsvarar	1 kg socker
»	100 » »	7:75	»	5 » »
Ekonomiburk	500 » »	24:50	»	25 » »
»	1000 » »	48:—	»	50 » »

Cyklamin för diabetiker och alla som vill hålla vikten nere.

Skulle Cyklamin ej finnas hos Er leverantör, skriv eller ring oss!

Rabatt vid samköp.

OBS.! Med varje ekonomiburk medföljer gratis ett plastmått motsvarande ett kg socker.

Vaniljsocker för diabetiker med ren vaniljsmak men helt utan socker.

AB CARDAMIN

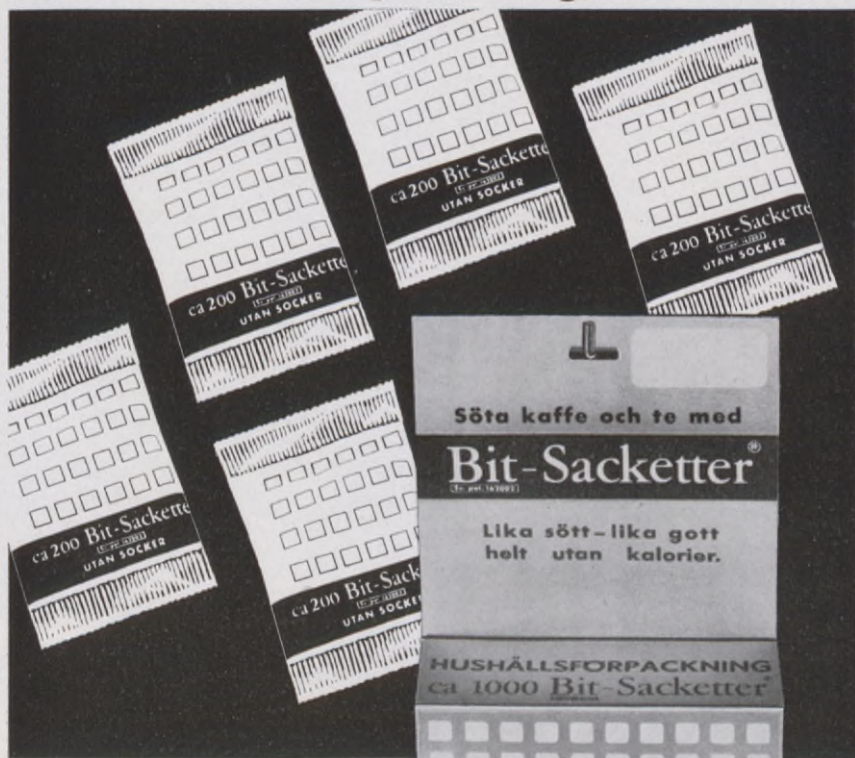
ALINGSÅS

Tel. 0322/141 77 växel Fabriken 0322/157 48

Skandinaviens mest köpta kalori-fria sötningsmedel

Bit-Sackerter®

nu i ekonomiförpackning om 1.000 st

*De populära
förpackningarna om 100 st
(i praktisk plåtask för fickan)
och 300 st finns givetvis kvar.*

Bit-Sackerter säljes i livsmedelsaffärer, apotek och färghandelsbutiker över hela landet. Pröva också Strö-Sackerter och Dropp-Sackerter! De är bägge lika oumbärliga för Ert hushåll som Bit-Sackerter.

Bit-Sackerter, Strö-Sackerter och Dropp-Sackerter är helt utan socker.

Tillverkas av AB Sunco -
säljes av AB Wallco

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1922. Den första produktionen har allt sedan dess varit inriktad på att täcka landets behov. Preparatens kvalitet har alltid anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Alla preparat är beredda av rent, kristallin insulin framställt i Vitrums moderna fabriker i Sverige.

Vitrum

Göteborgs universitetsbibliotek

6000248857

Winthrop AB

Bryggvägen 7
Stockholm SV
Telefon: Växel 18 82 10
Telegramadress: Wintblon

Stockholm i okt. 1963

Ärade läsare av Diabetes!

Många av dem som läste Gottfried Grafströms artikel "Tänk på fothygien" — sändes på begäran — i Diabetes 6/61 har skrivit och ringt till oss och begärt närmare upplysningar om det antibakteriella hudrengöringsmedlet pHiseHex,[®] (uttalas Fajsehhex) som ju förhindrar infektioner, håller huden torr och mjuk, är lukt borttagande osv. Så har även flera lokala diabetesföreningar kontaktat oss och undrat om vi inte kan erbjuda dem förmånspriser.

Med anledning av detta har vi nöjet meddela att svenska diabetesföreningar får köpa pHiseHex till följande reducerade priser: 6:90 pr 150 ml klämflaska i plast (påfyllbar), och 13:75 per 500 ml — dock förutsatt att ordern överstiger 50 enheter.

Tvätta fötter och ben regelbundet med pHiseHex.

Undertecknad diabetesförening beställer härmed från Winthrop AB, Stockholm Sv

..... st 150 ml pHiseHex à 6:90 (exkl. oms)

..... st 500 ml pHiseHex à 13:75 (" ")

att sändas till

.....

.....
Underskrift

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY